

ogsaa udrettet i den Tid? Hvad er der i Virkeligheden udgivet i den Tid, udover hvad vi kalde ordinære Statsudgifter? Denne Opgørelse er ikke let, ja jeg tør næsten sige, at den er umulig at gøre, ganske simpelt af den Grund, at man albrig har sørget for, at der i Virkeligheden kun blev opført paa de ekstraordinære Udgifters Paragraffer paa Finanslooforlaget det, der var virkelige ekstraordinære Udgifter. Man har i Stedet for at forøge Ministeriernes ordinære Udgiftsparagraffer fundet det ret bekvemt at kalde forøgede Udgifter ekstraordinære og indsatte dem paa § 26, og selv om de have gentaget sig med det samme Beløb i 10—15 Aar, har man vedblivende kaldt disse Udgifter ekstraordinære og opført dem paa de ekstraordinære Paragraffer. Det er et Forhold, som det ærede Medlem for Københavns 4de ogsaa gjorde opmærksom paa, og med fuld Føje. For i Virkeligheden at underøge, hvormeget der i den omhandlede Periode er udbredt udover de ordinære Udgifter, maatte der anvendes en gennemgaaende Kritik paa Udgiftsposterne paa §§ 26 og 27 — en gennemgaaende Kritik, og saa vil jeg endda sige, at den Opgørelse, man fik, kun vilde have en rent subjektiv Betydning, kun have Betydning for den, der selv har anvendt sin Kritik i den Retning, men ikke være overbevisende for nogen anden, idet det for mange Udgifters Bedkommende er en Stønsfag, om de have Karakteren af at være ordinære eller ekstraordinære Udgifter. Der er altsaa kun et, som man sandsynligvis vil kunne enes om, naar man saaledes vil opgøre, hvad der er anvendt paa overordentlige Udgifter, og det er, at man uden videre tager alt, hvad der er opført paa disse Paragraffer. Det er ganske vist, at man derved ubetinget kommer til et større Beløb, end der rettelig kan kaldes at være ekstraordinære Udgifter, men dersom Opgørelsen tager Sigte paa en Undersøgelse af, hvor meget der henholdsvis er anvendt ekstraordinært til de forskellige Hovedstatsformaal, turde jeg vel antage, at Opgørelsen bliver nogenlunde brugelig, uden at man i Forvejen har udsøndret de tvivlsomme ekstraordinære Udgifter; Sandsynligheden er for, at de findes omtrent i lige Maal for de forskellige Hovedstatsformaal. Det er særlig for at faa en saadan Oversigt og ikke for at imponere med svimlende Tal for de Udgifter, som man har havt Raad til at anvende til de ekstraordinære Statsformaal, at jeg har foretaget en saadan Opgørelse for disse 17 Aar. Det er et Ord, der stadig har lydt, og ogsaa har lydt i Dag, at det er Militarismen her i Landet, der udsuger Landets

Marv, at det er den, der tømmer Skattehyernes Lomme, den, der tømmer Statskassens Beholdning, og da ogsaa jeg har haft et noget overvældende Indtryk af, hvor store Beløb det er, der ere anvendte til militære Formaal ekstraordinært og navnlig i de senere Aar til at styrke de passive Forsvarsmidler her i Landet, har jeg ønsket ved Siden heraf at faa en Oversigt over, hvor meget der i den samme Periode er anvendt til civile ekstraordinære Udgifter. Naar jeg holder mig til meget runde Tal, stiller det sig omtrent saaledes, at der til militære ekstraordinære Udgifter er anvendt i disse 17 Aar 76 Mill., at der til offentlige Arbejder paa § 27, II. — dermed er det betegnet for enhver, der er fortrolig med Finansloven — er anvendt 72 Mill. — der er altsaa anvendt omtrent det samme Beløb til disse offentlige Arbejder, som der er anvendt til de militære Foranstaltninger — og at der desuden er anvendt paa § 26 under de forskellige Ministerier som overordentlige Udgifter 32 Mill. Kr., heri ikke medregnet Dyrctidstillægene. Det vil altsaa med andre Ord sige, at der i samme Periode er anvendt omtrent 105 Mill. ekstraordinært paa civile Foranstaltninger, medens der er anvendt 76 Mill. paa de militære. Saaledes omtrent er Forholdet, men jeg gentager, hvad jeg før bemærkede for det Tilfælde, at nogen vil opgøre paa lignende Maade, at Opgørelsen her er fket uden at overføre fra de ekstraordinære Poster paa §§ 26 og 27 til de ordinære Paragraffer saadanne Beløb, som utvivlsomt fuldt ud have Karakter af at være ordinære; jeg vil deriblandt nævne de 400,000 Kr. til Vønningsforbedring for Almue-skolelærerne, og der er jo mangfoldige andre. Det vil altsaa, dersom man turde smigre sig med, at samtlige disse 105 + 76, altsaa 181 Mill., i Virkeligheden vare overordentlige Statsudgifter, sige, at man har været i Stand til i disse 17 Aar at afholde et saadant Beløb ekstraordinært ved Siden af en Formuefremgang af 20 Mill. Nu skal jeg villig indrømme, at efterhaanden ere ikke blot de ekstraordinære Udgifter voksede, men at vore ordinære Udgiftsposter ere voksede i endnu meget større Forhold, i et Forhold, der maaste vil forbause ærede Medlemmer, naar de ikke selv have gjort sig fortrolige med denne Tilvækst. Jeg skal saaledes kun eksempelvis nævne, at i disse 17 Aar vil § 19 være vokset fra 1,400,000 i 1876—77 til 4,680,000. Ganske vist er det sidste Aars Tilvækst den drøjest, den, som Alderdomsforsørgelsen gav i Fjor med en rund Million, der jo staar paa Indenrigsministerens Budget. I samme Periode er Justits-